

Základní informace

Překladové slovníky **Millennium** jsou nástupcem oblíbených Překladových slovníků '98. Jsou určeny překladatelům, tlumočnickům, obchodním manažerům a všem, kteří denně přicházejí do styku s cizojazyčnými texty nebo sami tyto texty vytvářejí.

Velký rozsah odborností je zárukou toho, že již nebudete muset sahat po knize ani v případě velmi specializovaného překladu. Databáze jsou průběžně aktualizovány a rozšiřovány díky spolupráci s profesionálními překladateli.

Millennium nepřekládá celé texty resp. věty (s výjimkou přesných znění vět), nýbrž je třeba jej chápat jako velmi rozsáhlý slovník, u kterého (na rozdíl od knižních vydání) je vyhledávání otázkou maximálně několika sekund a pár klepnutí myši počítače. Uživatel není zatěžován složitým rozbořením tzv. "hnízdění", jak jej známe z klasických slovníků, ale přímo vybere znění fráze, které nejvíce odpovídá zasazení fráze do kontextu.

Mezi hlavní výhody patří:

Úzce specializované obory

Kromě základních velmi rozsáhlých oborů jako např. strojírenství, stavebnictví, ekonomika, právo, lékařství, chemie atd. jsou k dispozici též speciálně zaměřené slovníky, např. obuvnictví, pojišťovnictví, požární technika, železniční technika, vojenské zkratky a názvosloví, a další.

Rozsáhlé skupiny oborů

Jednotlivé oborové slovníky jsou sdružovány do pevně stanovených skupin oborů s podobným zaměřením. Jsou to:

- **Všeobecný**
- **Obchodně právní**
- **Technický**
- **Lékařský**
- **Chemický**
- **Vojenský**
- **Speciální**

Do těchto skupin pak spadají jednotlivé dílčí slovníky. Např. skupina Technický obsahuje slovníky jako stavební, strojní, elektrotechnický atd. Pro snadnější orientaci slouží grafické označení skupin oborů. Jedná se o malé názorné ikony označující zleva každý výraz.

Uživatelský slovník

Pomocí uživatelského slovníku můžete kombinovat standardní databázi se svojí vlastní, můžete data přidávat, odstraňovat, dále hromadně importovat nebo exportovat.

Křížové odkazy a odkazy typu "viz"

Je-li např. výsledkem hledání slova "color" výraz ">> colour [brit.]" (>> znamená viz), pak jediným stiskem tlačítka myši je vyhledáno slovo "colour". Pokud je výsledkem hledání výraz "barva", pak se automaticky otočí slovník a vyhledá slovo "barva".

Seznam posledně hledaných výrazů

Uživatelem zadané výrazy (resp. automaticky vyzvednuté ze schránky Windows) jsou ukládány a posledních 20 pro každý jazyk je možno okamžitě použít pomocí kontextového menu k poli Hledaný textHledané Slovo.

Komunikace přes schránku Windows

Není nutno zadávat hledaný text ručně, stačí jej z vaší aplikace zkopírovat do schránky Windows. Program si jej automaticky vyzvedne (maximálně 20 znaků) a vyhledá, aniž by byl nutný jediný zásah uživatele. Vybrané (označené) výrazy jsou pak opět automaticky poslány zpět do schránky, odkud je lze vložit do cílového textu.

Snadné a pohodlné ovládání

Celá aplikace je navržena tak, aby nezatěžovala uživatele zbytečnými úkony. Data jsou uživateli předkládána

v podobě stromové struktury podobné např. Průzkumníkovi ve Windows. Okno aplikace umožňuje většinu prvků skrýt nebo přesunout podle zvyklostí uživatele.

Co je nového v nové verzi

Překladové slovníky Millennium přináší nový vylepšený interface, pohodlnější a rychlejší ovládání a přístup k datům. Nyní je možné organizovat plochu pomocí panelů s tlačítky se všemi nejdůležitějšími funkcemi. Uživatelský slovník lze třídit podle abecedy. Vyhledávání probíhá na pozadí, takže je možno se slovníkem pracovat bez čekání na dokončení hledání. Přibyly funkce pro ukládání vybraných výrazů k pozdějšímu využití (např. pro účely výuky).

Instalace

Aktuální informace

Před instalací neprve prostudujte nejčerstvější informace v souboru Readme.doc, případně návod na vnitřní straně papírového bookletu CD.

Lokální instalace

Instalace programu probíhá standardním způsobem, a to spuštěním instalačního programu e:\program\setup.exe (verze na CD), instalace z Internetu má určitá omezení a je třeba dodržet postup popsany na stránkách s downloady. Dále je třeba se řídit příslušnými dialogovými okny. Čtěte prosím pozorně nabízené možnosti.

Víceuživatelské nastavení

Instalační procedura provede automaticky všechna nastavení. V některých případech můžete tato nastavení změnit (doporučujeme pouze zkušených uživatelům).

Pokud na počítači pracuje více uživatelů, je možné pro každého uživatele vytvořit jeho vlastní uživatelský profil nastavení a k tomuto profilu se automaticky připojit pomocí příkazového řádku s parametrem "/název_uživatelského_profilu" ve tvaru:

```
"cesta\MILL5.EXE" /název_uživatelského_profilu
```

tedy např.

```
"c:\Program Files\Commercial Service\Millennium5\Mill5.exe /EngCzeDi"
```

Nejvhodnější je vytvořit zástupce programu MILL5.EXE (viz nápověda Windows) na ploše a výše uvedený řádek vložit do políčka Cíl ve Vlastnostech zástupce. Takto je možno vytvořit libovolný počet zástupců a spouštět též různé slovníky (např. Anglicko-Český, Německo-Český, atd.) vlastníte-li příslušné databázové soubory a přístupová práva k nim.

Pokud v příkazovém řádku nspecifikujete parametr "/název_uživatelského_profilu", pak jsou informace o nastavení uloženy implicitně v profilu s názvem "Default". Veškerá nastavení jsou ukládána do registru Windows a větve HKEY_CURRENT_USER\SOFTWARE.

Ovládání

Obecné pokyny k ovládání

Program respektuje kompatibilitu ovládání s aplikacemi Microsoft Office pro Windows. Pokud si nebudete vědět rady se standardním ovládáním, prostudujte nejprve příslušnou kapitolu originální nápovědy Microsoft Windows.

Zde jsou popsány základní body:

Nabídka	Zde najdete přístupy ke všem hlavním částem programu.
Kontextová nabídka	Kontextová nabídka (objeví se po stisku pravého tlačítka myši) se liší podle aktuální pozice kurzoru. Obvykle obsahuje seznam příkazů dostupných pro příslušný objekt.
Panel nástrojů	Klepnutím na tlačítka na panelu nástrojů provedete příslušný příkaz bez nutnosti listování v nabídce. Ponecháte-li kurzor na ikoně, po chvíli se objeví pod tlačítkem stručný popis (bublínková nápověda). Metodou táhni a pusť (drag and drop) lze Panel nástrojů přesunout do libovolné pozice v rámci okna slovníku.
Stavový řádek	Stavový řádek obsahuje důležité informace o aktuálním stavu aplikace. Metodou táhni a pusť (drag and drop) jej lze přesunout z dolní pozice do horní a naopak.
Umístění a velikosti oken	Pokud se nejedná o tzv. dialogová okna s pevnou velikostí, pak lze tato okna zvětšovat a zmenšovat posouváním okrajů těchto oken.

Slovník

Spuštěním aplikace se na obrazovce objeví hlavní okno slovníku. Obvykle obsahuje **Nabídku**, **Panel nástrojů** a **Stavový řádek** (pokud nejsou nastaveny jako skryté).

Poznámky

- Pokud se po spuštění okno neobjeví na ploše, ale pouze v **hlavním panelu**, pak je okno umístěno mimo pracovní plochu. Je nutno buď zvětšit rozlišení obrazovky a potom okno přesunout do prostoru malého rozlišení nebo ručně upravit souřadnice levého horního rohu v registru Windows pod příslušným profilem (pouze zkušení uživatelé).

Otevření databáze

Nastavení vzhledu okna

Nastavení parametrů vyhledávání

Uživatelský slovník

Otevření databáze

Pro správnou funkci vyhledávání je potřeba, aby byl otevřen správný soubor databáze. Každá kombinace dvou jazyků (např. Anglicko-Český slovník nebo Německo-Český slovník) má svůj vlastní databázový soubor *.mdb. Ačkoli je možné pojmenovat tyto soubory libovolně, je vhodné zachovat určité schéma. Např. databázový soubor Anglicko-Českého slovníku by měl mít název EngCzeDi.mdb, pro němčinu pak GerCzeDi.mdb, atd.

Obvykle není nutno toto nastavení měnit (instalační program automaticky nastaví otevření všech potřebných souborů). Zkušební uživatelé mohou tato nastavení v případě potřeby změnit.

Otevřít soubor databáze (pouze pro zkušené uživatele)

V nabídce **Soubor** vyberte **Otevřít**.

Najděte příslušný soubor databáze (např. EngCzeDi.mdb) na CD (E:\Program\Databases\EngCzeDi.mdb) nebo na pevném disku (C:\Program Files\Commercial Service\Millennium4\Data) a klepněte na **Otevřít**.

Nastavení vzhledu okna

Vzhled okna slovníku můžete libovolně upravit podle rozlišení obrazovky, podle povahy textů obsažených ve slovnících nebo podle vašeho vlastního vkusu a zvyklostí. Při vysokém rozlišení je možné změnit velikost a typ písma pro lepší čitelnost.

Poznámky

V internacionálních verzích Windows je obvykle nutné změnit písmo (především znakovou sadu), aby byla správně zobrazována diakritika a speciální znaky. Základní písmo je MSSansSerif – středoevropský skript.

Změnit velikost okna

Uchopte myší okraj okna a přizpůsobte jeho velikost.

Změnit písmo

V okně Nastavení na kartě **Vzhled okna** v sekci **Písmo** nejprve označte, které písmo chcete změnit a poté klepněte na tlačítko **Změnit**. Zvolte písmo a skript tak, aby byly znaky národních abeced správně zobrazeny. Základní písmo MSSansSerif má obvykle pouze jediný skript, proto je vhodné zvolit jiný typ písma, např. Arial. Je důležité, aby všechna nastavená písma umožňovala volbu různých skriptů, např. pro francouzsko-český slovník **západní a středoevropský**.

Přesunout panely nástrojů

Přesuňte libovolný panel nástrojů metodou táhni a upust' kamkoli v rámci hlavního okna

Zobrazit/skrýt fráze

Klepněte na tlačítko **Zobrazit fráze**.

Poměr velikostí obou okének změňte táhnutím za vodorovnou lištu mezi nimi.

Nastavení parametrů vyhledávání

Většinu parametrů pro vyhledávání můžete nastavit v okně **Nastavení** na kartě **Vyhledávání**.

Slovník

Porovnat

Základ slova

Schránka Windows

Zobrazovat členy

Ze slovníku

Omezit na

Výsledky vyhledávání jsou zobrazeny (podle nastavení) ve dvou oknech pod sebou:

Okno výrazů

Okno frází

Uživatelský slovník

V uživatelském slovníku můžete přidávat, odstraňovat a upravovat záznamy, hromadně importovat či exportovat záznamy prostřednictvím textového souboru. Je možné pracovat pouze s vlastními záznamy, není možné zasahovat do standardní databáze.

Řazení výrazů

Klepněte na tlačítko **Seřadit** na **Panelu nástrojů** a vyberte jazyk, podle kterého budou záznamy řazeny vzestupně

Vyhledání záznamu

Zadejte několik prvních znaků. Program okamžitě přejde na příslušný záznam. Je hledáno vždy ve sloupci, podle něhož jsou záznamy řazeny.

Export

Můžete exportovat pouze uživatelský slovník. Exportovaná data mohou též sloužit jako záloha při přechodu k další verzi programu nebo při jeho přeinstalování.

Exportní soubor *.TXT má následující strukturu:

```
N1      {TAB}  C1      {TAB}  NC      {TAB}  N2      {TAB}  C2      {TAB}  N3      {TAB}  C3      {CR}
Zeit    {TAB}  čas     {TAB}  obec.   {TAB}  f       {TAB}  m       {TAB}           {TAB}           {CR}
Herberge {TAB}  útulek {TAB}  zool.   {TAB}  f       {TAB}  m       {TAB}           {TAB}           {CR}
```

...

kde znamená:

{TAB} tabulátor (#9)
{CR} konec řádku (#13#10)
N1* slovo nebo výraz německy (resp. anglicky, francouzsky, atd.)
C1* slovo nebo výraz česky
NC poznámka (společná), např. am., slang., apod.
N2** člen podstatného jména v němčině (resp. francouzštině, atd.), např. m=der, f=die, n=das
C2 člen podstatného jména v češtině
N3 nepovinný klíč v němčině
C3 nepovinný klíč v češtině

* Tyto údaje jsou povinné.

** Členy je nutno zadávat v latinských zkratkách: **m**=der, **f**=die, **n**=das

Import

Máte-li svoji vlastní databázi slov, můžete ji snadno importovat do připojené databáze. Importovaný soubor musí mít strukturu popsanou v odstavci **Export**.

Pokud máte zakoupena práva na další slovníky, můžete je naimportovat z příslušných transportních souborů *.dat. Soubory jsou kontrolovány na kompatibilitu a uživatelská práva.

Speciální obory - přehled

Německo-Český a Česko-Německý slovník

Anglicko-Český a Česko-Anglický slovník

Slovník

Změna směru vyhledávání

Porovnat

Celé pole – vyhledá pouze výrazy přesně odpovídající zadání.

Začátek pole (základní nastavení) – vyhledá všechny výrazy začínající na zadaný text.

Jakákoliv část pole - vyhledá všechny výrazy obsahující zadaný text (nejpodrobnější způsob vyhledávání)

U volby **Jakákoliv část pole** lze použít oddělovačů pro stanovení podmínky

& + znamenají *a zároveň*

/ ; znamenají *nebo*

nejdříve jsou vyhodnocovány podmínky *nebo*

Hledání s touto volbou může trvat i několik minut!

Základ slova

Hledání je opakováno pro zadaný text zkrácený o 1 znak zprava, dokud není nalezen alespoň jeden výskyt.

Při volbě *Zatrženo* je při zadaném textu např. **searching** při neúspěchu nalezeno alespoň **search**. Tato volba prodlužuje dobu vyhledávání. Stav hledání se zobrazuje na stavovém řádku.

Dostupné odborné slovníky (skupiny slovníků). Takto lze specifikovat, které slovníky mají být prohledávány. Není-li zatržen žádný, prohledávají se všechny. Okamžitě lze vybrat slovníky pomocí nástrojové lišty **Slovníky**.

Při volbě *Zatrženo* dochází k automatickému vyhledávání textu umístěného ve Schránce Windows. Program monitoruje jakoukoli změnu textu ve schránce Windows. Vyhledávání je spuštěno automaticky pouze v případě, že délka textu nepřesáhne 20 znaků.

Zobrazovat členy

U jazyků, které rozeznávají rody podstatných jmen, je možno zobrazit též člen (označení rodu).

Označení vyplývá z latinských výrazů:

- m* rod mužský
- f* rod ženský
- n* rod střední

Omezit na:

Omezení počtu vyhledaných záznamů. Touto volbou lze omezit počet vyhledaných a zobrazených záznamů a zkrátit tak dobu vyhledávání (závisí na výkonnosti počítače). Maximálně lze nastavit na 10.000.

Zobrazit/skrýt hlavní nabídku.

Zobrazit/skrýt panel nástrojů.

Zobrazit/skrýt stavový a informační řádek.

Při volbě *Zatrženo* jsou tlačítka transparentní.

Při volbě *Zatrženo* je hlavní okno překryvné, tedy vždy nad všemi ostatními běžícími aplikacemi Windows.

Při volbě *Zatrženo* jsou vyhledávány nejen základní výrazy, ale též výrazy a fráze související s prvním nalezeným základním výrazem.

Uživatelské a systémové písmo. Zde je možno nastavit vlastní písmo pro zobrazení dat a textů ve formulářích. U internacionálních verzí Windows tak lze nastavit též příslušnou znakovou sadu pro korektní zobrazení diakritických znaků. Např. pro francouzštinu je nutné nastavit *Západní skript*, pro češtinu *Středoevropský skript*. Tato nastavení jsou obvykle možná pouze u některý druhů písem, jako např. **ARIAL**.

Nelze ovlivnit písmo v nabídkách. Pokud je to možné, změňte (např. používáte-li anglické Windows) typ písma nabídek ve vlastnostech obrazovky v ovládacích panelech.

Složka a název souboru databáze. Obvykle se soubor databáze *.mdb nachází ve složce aplikace zadané při instalaci a není nutno tuto hodnotu měnit. Máte-li síťovou verzi, lze databázi umístit na server a změnou složky se k této databázi připojit.

Při volbě *Zatrženo* je po ukončení vyhledávání přehrán zvuk specifikovaný souborem *.wav nebo implicitním nastavením v Ovládacích panelech Windows.

Okno základních výrazů

Toto okno zobrazuje stromovou strukturu nalezených výrazů seřazených abecedně, podobně jako v tištěném slovníku. První kořen je vždy rozvinut. Další kořeny lze rozvinout či svinout poklepnutím myši.

Po označení výrazu se příslušný text automaticky zkopíruje do Schránky Windows (při nastavené volbě **Automaticky do schránky**), odkud jej lze vložit do libovolné aplikace. Kontextové menu poskytuje další funkce:

Najít teď !	Okamžité vyhledání označený výrazu v příslušném slovníku (slouží např. pro zpětnou kontrolu vybraného výrazu). Lze s výhodou použít při odkazech typu viz výraz (křížové odkazy). Text se může lišit podle konkrétní situace (např. Zpětný překlad , Sleduj odkaz , apod.)
Rozvinout vše	Rozvinutí všech kořenů stromu
Svinout vše	Svinutí všech kořenů stromu
Uložit do souboru	Vybraný výraz je možné pro pozdější využití (např. opakování, výuku) uložit do externího textového souboru s názvem terms(název_profilu).txt, který je uložen ve složce aplikace
Označit jako chybný	Tato funkce slouží k uložení výrazu, který je věcně chybný nebo se jedná o překlep. Výrazy jsou ukládány do externího textového souboru s názvem Report(název_profilu).txt, který je uložen ve složce aplikace. Tento soubor průběžně zašlete e-mailem na adresu firmy, v další verzi budou tyto chyby odstraněny.

Okno příbuzných frází

Toto okno zobrazuje stromovou strukturu výrazů (obvykle víceslovných) vztahujících se ke kořenovému slovu **Okna základních výrazů**, tedy všechny výrazy, kde se dané slovo vyskytuje kdekoli jinde než na začátku.

Pro ovládání platí stejné zásady jako pro **Okno základních výrazů**.

Hledaný text

Do tohoto pole lze zadat hledané slovo nebo výraz. Zde se také objeví text automaticky vyzvednutý ze schránky Windows (pouze při nastaveném [Automaticky kopírovat/vložit](#)). Maximální délka textu je 255 znaků (ze schránky je převzato pouze prvních 20 znaků).

V určitých případech lze použít speciální oddělovací znaky pro určení podmínky vyhledávání (např. vložení *”bank/banks&credit letter/letter of credit”* má za následek vyhledání všech kombinací mezi skupinami slov oddělenými znakem & (resp. +). Bližší informace viz formulář [Nastavení/Porovnat](#).

Stiskem klávesy Enter je spuštěno hledání.

Kontextové menu obsahuje seznam (historii) posledních 20 hledaných výrazů pro každý jazyk. Směr slovníku je zvýrazněn.

Registrace software

Pokud chcete využívat rozsáhlé oborové slovníky, je nutno váš program zaregistrovat. Registrace spočívá v zadání speciálního odblokovacího klíče, který obdržíte od svého prodejce po zaplacení konkrétního slovníku. Tento odblokovací klíč v sobě nese informaci o jazykové kombinaci a zakoupených oborových slovnících.

Pro každou jazykovou kombinaci je třeba zvláštní odblokovací klíč.

Sériové číslo: Toto číslo je unikátní pro každý počítač. Před registrací proto program nainstalujte na počítač, na kterém předpokládáte v budoucnu využití slovníku, tzn. na kterém budete slovník používat. Sériové číslo pak sdělte svému prodejci resp. firmě Commercial Service (tel. 05/41215491, e-mail: polesny@clavis.cz). Tel. číslo i adresa se může lišit, aktuální kontakty najdete vždy na stránkách Internetu

Odblokovací číslo: Toto číslo obdržíte po zaplacení konkrétních slovníků. Číslo může obsahovat mezery (např. pro oddělení každých 4 znaků - pro lepší přehlednost), musí však obsahovat pouze číslice a písmena A,B,C,D,E,F (číslo je v hexadecimálním tvaru).

Potvrďte klávesou OK (zobrazí se odblokované moduly) a ukončete program.

POZOR! Zaregistrováním programu nedojde k automatickému připojení ostrých databází (slovníků), pokud nebylo nastavení provedeno instalačním programem- Příslušný slovník je třeba následně připojit v nabídce Soubor/Otevřít.

Úprava/vložení záznamů

Pokud není databáze spouštěna přímo z distribučního CD, pak můžete záznamy v uživatelském slovníku libovolně upravovat, odstraňovat či přidávat nové.

- Text:** Do tohoto pole vepište výraz v příslušném jazyce. Napravo od tohoto pole je možno vyznačit rod podstatného jména (člen)
- Klíč:** Sem je možno uvést jednotlivá slova, ke kterým se pojí delší výrazy. Zadáte-li např. do pole **Text** výraz "lom kontaktních čoček", pak můžete do pole **Klíč** uvést např. "čočka" nebo "kontaktní" nebo více libovolných slov oddělených mezerou. Výsledkem bude možnost nalezení výrazu po zadání slov "lom" nebo "čočka" nebo "kontaktní" (v případě posledních dvou bude výraz nalezen ve spodním okně frází). Možnosti zadání klíče využijte např. u výrazů v češtině, které neobsahují slova v základním tvaru a tudíž nejsou propojeny automaticky, dále u složanin v Němčine, kde do pole **Klíč** zadávejte základ složeniny.
- Poznámka:** Do pole Poznámka je možno uvést jednoduchou charakteristiku, popř. zkratku - ve výsledném zobrazení se objeví vedle příslušného výrazu v hranatých závorkách. Poznámka platí pro oba jazyky společně.

